

Hoitotyön valvottu asiasanasto - miksi ja kenelle?

Kaija Saranto tutkimusjohtaja / ma
professori

2002

Sanasto?

- sanastolla tarkoitetaan tietyn ammatin käyttämän kielen (ammattikielen) termivalikoimaa, joka voidaan esittää kirjallisena (esim. sanakirja) tai sähköisenä (esim. www-julkaisu)
- valvottu asiasanasto on sovitun tietokannan hakusanasto eli tesaurus

HoitoMeSH?

- Sairaanhoidajien koulutussäätiön (SHKS) rahoittama hanke
- tavoitteena hoitotyön tietovarantojen hallintaan kehitetty asiasanasto
- erityisesti hoitotieteellisen tutkimuksen indeksointiin ja tiedon hakuun
- perustuu Medical Subject Headings – asiasanastoon, joka on Medlinen tesaurus, jonka suomenkielinen vastine on FinMeSH

Miten toteutettu?

- MeSH asiasanastosta valittiin delfitekniikalla hoitotyötä koskevat termit n. 500 (hakusanoina nursing and health care)
- asiantuntijaryhmä valitsi näistä 350 termiä, jotka määriteltiin ja testattiin
- lisättiin 150 termiä International Classification of Nursing Practice (ICNP) luokituksesta, jotka suomennettiin ja määriteltiin
- termit testattiin uudestaan sekä tutkimusten indeksointiin että kliinisessä hoito-ohjeistossa

Hoitotyön valvottu asiasanasto

1. Terveystila ja terveysongelmat
2. Hoitamisen perusteet
3. Hoitotyön toiminnot
4. Hoitotyön tulokset
5. Hoitotyön käytäntö
6. Hoitotyön koulutus
7. Hoitotyön hallinto
8. Hoitotyön tutkimus
9. Tietotekniikka ja terveysteknologia
10. Henkilöt, toimijat

Seuraavaksi

- mahdollisuus liittää HoitoMeSH osaksi Duodecimin FinMeSH asiasanastoa, termit myös ruotsinkielellä
- toimisi siten FinMeSHin täydennyksenä
- mahdollisuus käyttää joustavasti Boolean hakuja
- soveltuu intranet- ja ekstranet-sivustojen hakusanastoksi

Tulevaisuudessa

- tarkoituksena koota suomalainen hoitotieteellinen tutkimus omaksi viitetietokannaksi
- aluksi vuodesta 1997 lähtien
- myöhemmin koko historia 80-luvulta lähtien
- pulmana tiivistelmien saatavuus, vain osa sähköisessä muodossa
- myöhemmin koko teksti

Tulevaisuudessa...

- missä tietokanta sijaitsee
- mitä muuta tietokanta sisältää
- kuinka asiasanastoa päivitetään ja kuinka usein
- kuinka tietokantaa päivitetään ja ylläpidetään

Sanastotyön lähteitä

Aili Leminen 1975. Käsitteistä ja niiden määrittelystä. Sairaanhoidon vuosikirja XII.SHKS

Anneli Mölsä (nyk. Jaroma), Iselin Krogerus-Therman, Ritva Raatikainen ja Sinikka Tolvanen 1985. Hoitotyön (nursing) ammattisanasto. SHKS.

Anneli Halttunen (nyk. Ensio) 1992. Hoitotyön perussanasto. SSL & Sairaalaliitto
Sosiaali- ja terveydenhuollon sanastot 1997, 1999. Stakes ja Tekniikan Sanastokeskus.

Sonninen, A-L., Grönlund, E., Haarala, R., Holopainen, A., Kiikkala, I. & Wilskman, K. (toim.) 1998. Hoitotyön ulottovuuk-
sia. Näkökulmia ammattikieleen. Suomen sairaanhoitajaliitto.

Wilskman K. 2000. Näkymätön näkyväksi. SSL.

Stakes, luokituskeskus <http://www.stakes.fi/oske>